

Кузнєцова Н. В.
кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародних фінансів
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Kuznietsova N. V.
PhD, Specialisation: International Finance
Institute of International Relations Taras Shevchenko University of Kiev

РИНОК МІЖНАРОДНИХ СИНДИКОВАНИХ КРЕДИТІВ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ТА ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ

Анотація. У статті проаналізовано основні параметри розвитку ринку міжнародного синдикованого кредитування в Україні за останні двадцять років. Проведено дослідження ринку за показниками динаміки його розвитку, за обсягами кредитних ресурсів, що були залучені на український ринок, за структурою основних позичальників синдикованих кредитів та за структурою банків – організаторів міжнародних синдикатів. Проведено порівняння розвитку українського ринку синдикованого кредитування з розвитком аналогічних ринків у країнах СНД. За основними критеріями виділено п'ять основних етапів у розвитку ринку синдикованого кредитування в Україні. Розкрито взаємозв'язок між процесами синдикованого кредитування і темпами економічного зростання в Україні.

Ключові слова: банківський кредит, синдиковане запозичення, синдиковані кредити в Україні, банки-організатори.

Вступ та постановка проблеми. Процеси глобалізації та взаємної інтеграції фінансових ринків, що відбуваються у світі, призвели до формування сучасного ринку капіталів, одним із ключових сегментів якого виступає світовий ринок позикового капіталу. Ринки позикового капіталу є одним з основних механізмів залучення додаткового фінансування на цілі капітальних вкладень, оновлення основного капіталу, модернізації виробничих потужностей підприємств, рефінансування та реалізації нових стратегій розвитку. Наявність доступу українських компаній і підприємств до внутрішніх і зовнішніх джерел довгострокового боргового фінансування, зокрема до ринків синдикованого кредитування, може виступати стимулом подальшого економічного розвитку країни. Незважаючи на достатньо інтенсивне економічне зростання, що спостерігається протягом останніх десятиліть у різних регіонах світу, проблема недостатнього обсягу інвестицій та капітальних вкладень, а відповідно, і необхідність у додатковому фінансуванні, залишається надзвичайно актуальною для багатьох країн, у тому числі й для України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розробленню теоретичних та практичних засад міжнародного кредитного ринку присвячено праці таких наукових діячів та аналітиків як J. Armstrong, E. Asarnow, S. Dennis, D. Domanski, P. Kugler, M. McAdams, J. Shek та ін. Аналіз сутності, питання практики та технології надання синдикованого кредитування, зокрема на ринках країн СНД, розкриваються у роботах І.О. Балюка, С.Р. Мойсєєва, Ю.А. Пінягіна, Г.Г. Санько, а також у роботах таких українських учених-економістів, як О.І. Рогач, Н.М. Мороз, І.В. Фурман, С.А. Циганов, Н.І. Курдидик, А.М. Яншина, Н.М. Пантелєєва тощо.

Метою даної роботи є визначення сутності та ролі синдикованого кредитування у розвитку світової економіки та окремих груп країн (на прикладі країн СНД) та визначення місця українських компаній на ринку міжнародного синдикованого кредитування.

Результати дослідження. У сучасних мовах інтернаціоналізації господарського життя зростаючі потреби суб'єктів господарювання різних країн світу у довгострокових кредитних ресурсах пов'язані з питаннями

фінансового забезпечення діяльності компаній усіх секторів економіки. Синдиковане кредитування є надзвичайно важливим елементом міжнародних валютно-кредитних відносин, і цей факт підтверджують його значні обсяги, що сягнули близько 4,5 трлн. дол. США. У 2014р. спостерігався історичний пік, коли найбільший обсяг залучення синдикованого кредитування у світі становив 4,9 трлн. дол. США. Показники 2015–2016 рр. знижуються до 4,0 та 4,4 трлн. дол. США відповідно. Найбільшими банками – організаторами синдикованих кредитів є Bank of America Merrill Lynch., J.P. Morgan, Citigroup Inc., Mitsubishi UFJ Financial Group, Deutsche Bank AG, Barclays plc, BNP Paribas та ін. У цілому на 25 найбільших банків – організаторів синдикованих кредитів у світі припадає 62% усіх кредитів у 2016 р. Але необхідно відзначити, що практично одна третина (28,8%) усіх наданих у 2016 р. синдикованих кредитів припала на перші п'ять банків-організаторів [3; 4].

Якщо розглянути регіональний розподіл синдикованого кредитування у світі, можна відзначити, що з 4,5 трлн. дол. США загального обсягу синдикованого кредитування у 2016 р. на Північну та Південну Америки припало 2,6 трлн. дол. США (58% світового обсягу синдикованих кредитів), з яких 2,3 трлн. дол. США – на Сполучені Штати Америки (52%); на Європу – 1,1 трлн. дол. США (20%); на країни Азії – 754 млрд. дол. США (18%), зокрема частка Японії – 6%. частки Китаю та Гонконгу разом – 5%. У 2015 р. на шість країн – найбільших отримувачів синдикованих кредитів (США, Великобританію, Канаду, Японію, Німеччину, Францію) припало 77% від загального обсягу наданих кредитів, що свідчить про високу ступінь концентрації на ринку синдикованих кредитів. Разом із цим можна відзначити й появу певних процесів диверсифікації на відповідному регіональному ринку за рахунок більш активної участі позичальників із Китаю та Індії [4].

Цікавим виявляється аналіз структури світового ринку синдикованого кредитування у розрізі виділення його міжнародного сегменту й співвідношення із внутрішнім синдикованим кредитуванням за окремими групами країн. Так, якщо визначити співвідношення між внутрішні-

ми та міжнародними синдикованими кредитами у десяти країнах – головних позичальниках, можна відзначити лідерство міжнародного сегменту. У таких країнах, як США, Великобританія, Німеччина, Франція, Швейцарія, відбувається чітке домінування міжнародного сегменту, частка якого коливається від 52% у США до 90% у Швейцарії. У таких країнах, як Японія, Канада, Індія, синдиковане кредитування здійснюється переважно за рахунок внутрішнього ринку.

Тепер детально розглянемо ринок синдикованих кредитів країн СНД. Як бачимо, на даному ринку список банків – організаторів синдикованих кредитів із табл. 1 не співпадає зі списком основних світових банків-організаторів. На ринках синдикованого кредитування країн СНГ частка російських банків становить 27,8% від усієї кількості наданих кредитів. Передусім на даному ринку представлені такі російські банки, як «Сбербанк Росії», «Промсвязьбанк», «Альфа-Банк», «Транскапітал-банк». Загальний обсяг наданих ними синдикованих кредитів становив 2 214 млн. дол. США. У галузевій структурі позичальників більше 60% усіх угод припадає на нафтовий сектор та енергетику. Також представлені такі галузі, як транспортна, торгівля, зв'язок та комунікації, будівництво. Кредиторами українських позичальників виступили

зарубіжні західні банки, кредити спрямовувалися переважно в металургійну та харчову промисловість.

Цікаво проаналізувати розподіл обсягів та галузеву структуру синдикованого кредитування за окремими країнами СНД (табл. 2). Найбільш інформативним видається 2011 р., оскільки вже з 2012 р. відбувається різке скорочення обсягів наданих кредитів в Україні через політичні та економічні причини, а з 2014 р. – через політичну кризу на Сході України. У Росії падіння обсягів залучених синдикованих кредитів пов'язується з введенням економічних санкцій. Загальні потоки позикових капіталів по лінії синдикованих кредитів у країни СНД, що представлені в табл. 2, становили 50,3 млрд. дол. США. Частка у 88,0% припала на Росію, частка України – всього 5,5% ринку синдикованих кредитів країн СНД. Середній термін розміщення синдикованих кредитів становив п'ять років, процентна ставка коливалася у межах Libor +200-500 б. п. У цілому останніми роками через політико-економічні події на Сході України та введення санкцій щодо Росії (що виявилось у погіршенні їх макроекономічних показників) обсяги синдикованого кредитування в Україну (що буде розглянуто далі) та Росію значно знизилися, вартість залучених нових ресурсів значно підвищилася через збільшення спреда, відбулася зміна галузевої структури пози-

Таблиця 1

ТОП-15 банків – організаторів синдикованих кредитів у країнах СНГ (за кількістю наданих кредитів), 2016 р.

№	Банк	Кількість кредитів	Частка ринку, %	Кількість позичальників	Обсяг, млн. дол. США
1	ING	21	7,6	16	1523
2	UniCredit	19	7,7	14	1548
3	Societe Generale	16	6,5	12	1307
4	Сбербанк Росії	12	7,5	8	1510
5	Промсвязьбанк	12	0,9	6	184
6	RBI Group	10	3,4	8	675
7	Альфа-Банк	10	1,7	5	348
8	Транскапітал-Банк	10	0,9	5	172
9	Natixis	8	2,4	7	473
10	Bank of China	7	5,6	7	1137
11	Intesa Sanpaolo	7	4,1	5	818
12	Credit Agricole CIB	7	2,7	6	544
13	Nordea	7	1,5	4	299
14	Mizuho Bank	6	4,9	6	981
15	Commerzbank	6	1,7	4	345

Джерело: складено за [12]

Таблиця 2

Географічний розподіл та галузева спрямованість синдикованих кредитів у країнах СНД

№	Країна позичальника	Обсяг, млн. дол. США	Частка на ринку, %	Основний галузевий напрям
1	Росія	44 300	88,0	Банківський сектор, нафтогазова промисловість
2	Україна	2750	5,5	металургійна промисловість
3	Казахстан	1898	3,7	нафтогазова промисловість
4	Білорусь	1191	2,4	гірничо-хімічний комплекс
5	Вірменія	142	0,3	металургійна промисловість
6	Азербайджан	48	0,1	нафтогазова промисловість

Джерело: складено за [3; 9]

чальників, посилювалися умови забезпечення кредитів, що викликало підвищенням кредитних ризиків.

Тепер перейдемо до розгляду ринку синдикуваного кредитування в Україні. Процеси синдикуваного кредитування у країні розпочалися з 2000 р. і порівняно з розвинутими країнами Північної Америки та Західної Європи вони ще не отримали достатнього розвитку. Для повного розуміння ринку синдикуваного кредитування в Україні необхідно виділити основні періоди його розвитку. Перший період у розвитку ринку міжнародного синдикуваного кредитування розпочинається з другої половини 1990-х років після введення власної грошової одиниці, відносної стабілізації в економіці країни. Для цього етапу (1995–2000 рр.) характерно: надзвичайно низький показник загального щорічного обсягу запозичених ресурсів – до 100 млн. дол. США (найбільш низький показник серед країн Центральної та Східної Європи); невелика кількість угод і дуже вузьке коло позичальників.

Другий період у розвитку ринку синдикуваного кредитування в Україні пов'язаний із 2000–2004 рр. У ці роки значно збільшуються фінансові потоки в Україну по лінії синдикуваного кредитування на тлі загальної економічної стабілізації і сягають 450 млн. дол. США в 2000 та 2004 рр. (табл. 3). Активізація даних процесів відбувається на тлі значних темпів зростання ВВП країни. Середні темпи зростання ВВП в Україні протягом другого періоду становили 8,3%. У 2000–2004 рр. на зовнішні ринки запозичень уперше вийшла значна кількість українських банків.

Третій період у розвитку українського ринку синдикуваного кредитування – 2005–2008 рр. – характеризується надзвичайно високими темпами збільшення обсягів синдикуваних кредитів в Україні на тлі високих темпів зростання ВВП. Основними отримувачами синдикуваних кредитів на українському ринку в цей період виступають переважно українські банки. Так, із 22 залучених в Україну синдикуваних кредитів у 2005 р. 12 отримали комер-

ційні банки, із 37 кредитів у 2006 р. – 21, із 56 кредитів у 2007 р. – 41.

Водночас у 2005 р. на ринки зовнішнього запозичення починають активно виходити великі українські промислові підприємства та підприємства в галузі мобільного зв'язку. Серед них – Алчевський металургійний комбінат (з обсягом запозичення 350 млн. дол. США), компанія мобільного зв'язку «Київстар» (150 млн. дол. США), промислові підприємства «Азовсталь» (100 млн. дол. США) та «Індустріальний союз Донбасу» (85 млн. дол. США). У цілому в Україну в 2005 р. було залучено синдикуваних кредитів в обсязі 1,8 млрд. дол. США, а в 2016 р. цей показник становив уже 2,750 млрд. дол. США.

У 2007 р. відзначається пік синдикуваного кредитування в Україні: загальний обсяг залучених кредитів становив 6,9 млрд. дол. США. на тлі активного розвитку міжнародних фінансових ринків та високих темпів економічного зростання (табл. 3). Протягом року відбулося укладання 56 угод. Переважна кількість позичальників, як і раніше, була представлена банківським сектором (41 угода укладена для кредитування вітчизняних банків, що становило понад 73% від суми всіх кредитів). Основними банками – організаторами синдикуваних кредитів в Україні виступили великі західні банки: BNP Paribas, Barclays Capital, Deutsche Bank, Bayern LB, ABN AMRO, ING Wholesale Banking, HSBC.

Характерною рисою угод із синдикуваного кредитування банківської системи України в той період був їх короткостроковий характер. Середній розмір позики, що отримували українські банки протягом третього періоду, був невеликий, середня сума угоди становила всього 85 млн. дол. США. Період 2005–2008 рр. характеризується також виходом на міжнародні ринки синдикуваного кредитування невеликих українських банків (II групи за розмірами загальних активів, згідно з класифікацією НБУ).

Таблиця 3

ВВП і обсяги синдикуваних кредитів в Україні, 2000–2016 рр.

Рік	ВВП, млрд. дол. США	ВВП, % темпи приросту	Синдикувані кредити в Україні, млн. дол. США	Синдикувані кредити в Україні, у % до попереднього року
2000	32,3	5,9	450	-
2001	39,3	9,2	100	-77,3
2002	43,9	5,3	100	0
2003	52,0	9,5	150	150,0
2004	67,2	11,7	450	300,0
2005	89,2	3,1	1,800	400,0
2006	111,9	7,6	2,750	153,8
2007	148,7	8,2	6,900	250,9
2008	188,2	2,2	2,600	-62,3
2009	121,5	- 15,1	600	-76,9
2010	136,0	0,3	170	-71,7
2011	163,2	5,4	2,750	1617,6
2012	175,7	0,2	1,900	-30,9
2013	179,5	- 0,03	2,000	105,3%
2014	132,3	- 6,5	500	-75,0
2015	90,5	- 9,8	790	158,0
2016	93,3	3,1	-	-

Джерело: складено за [3; 6; 9]

У цей період у реальний сектор економіки України спрямовувалися найбільші за розміром угоди. За обсягами залучених кредитів виділяються такі галузі: чорна металургія, зв'язок та телекомунікації, нафтогазова та транспортна галузі, харчова промисловість. Позики були надані таким промисловим та транспортним компаніям, як «Метінвест» (1 500,00 млн. дол. США), «Укрзалізниця» (550 млн. дол. США), «Систем Кепітел Менеджмент» (545 млн. дол. США) тощо. За кількістю угод протягом третього періоду на ринку синдикуваного кредитування на першому місці залишаються банківські установи.

У 2008 р. (на тлі світової фінансової кризи) відбувається спад активності на ринку синдикуваного кредитування України, обсяги залучених кредитів зменшуються у 2,5 рази порівняно з минулим роком і становлять 2,6 млрд. дол. США. За кількістю отриманих позик основним отримувачем синдикуваних кредитів продовжує виступати банківський сектор: українські банки отримали 25 кредитів із наданих 28 позик у 2008 р.

Четвертий період в історії розвитку ринку синдикуваного кредитування в Україні (2009–2013 рр.) пов'язується з економічним похваленням у розвитку світової економіки на тлі стагнації економіки України (табл. 3). У 2009 р. обсяг залучених в Україну синдикуваних кредитів становив усього 600 млн. дол. США. У структурі позичальників на українському ринку синдикуваного кредитування відбувається різке скорочення кількості комерційних банків-отримувачів: у 2007 р. отримувачами синдикуваних кредитів були 16 банків, у 2009 р. – тільки два. Протягом 2011–2014 рр. жоден з українських банків не залучав синдикувані кредити. Ринок синдикуваних кредитів поступово перепрофілювався на реальний сектор економіки України. Але певні процеси активізації операцій із надання синдикуваних кредитів усе ж таки в Україні відбулися у 2011 р., сягнувши 2 750 млн. дол. США. Запозичення проводилися переважно підприємствами чорної металургії та харчової промисловості. Найбільші за обсягами кредити надійшли в агропромисловий комплекс та харчову промисловість («Кернел-Трейд», «Нібулон», «Укрлендфармінг», «Креатив Групп», «Феррекспо АГ»), гірничодобувну промисловість («ДТЕК»), чорну металургію («Метінвест»).

Із 2010 р. банківські установи вже не є основними отримувачами синдикуваних кредитів. Так, за загального зменшення кількості наданих українським позичальникам синдикуваних кредитів у 2010 р. з чотирьох наданих кредитів усього один припадає на банківський сектор, а протягом 2011, 2012, 2014 рр., як указувалося раніше, українські банки взагалі не приймали участь у цьому процесі. Зниження активності українських комерційних банків у залученні синдикуваних кредитів пояснюється декількома причинами: накопиченням в українській банківській системі великих обсягів неповернених та проблемних кредитів, реструктуризацією поточної заборгованості банків, зниженням довіри до банківської системи на внутрішньому ринку і, як наслідок, збільшенням кредитних ризиків.

У 2009–2013 рр. відбуваються зміни в структурі банків – організаторів синдикуваних кредитів в Україні. Так, до п'яти найбільших банків – організаторів синдикуваних кредитів належать: ING Bank (23% усіх наданих кредитів), UniCredit Bank AG (20%), «Сбербанк Росії» (9%), «Газпромбанк» (9%), Deutsche Bank (8%). У 2012 р. у десяти банків-організаторів бачимо три російські банки: «Сбербанк Росії», «ВТБ Банк» та «Газпромбанк» (загалом 24% від наданих синдикуваних кредитів). Частка решти банків – по 5–6%.

П'ятий період у розвитку ринку синдикуваного кредитування в Україні (2014–2017 рр.) демонструє різке скорочення обсягу кредитів, наданих українським підприємствам та банківському сектору країни, що було пов'язано зі збільшенням ризиків політико-економічного характеру через події на Сході України та анексію Кримського півострова. Лідруючі позиції на ринку займають, як і раніше, іноземні банки-організатори. Але з групи банків – основних організаторів синдикуваних кредитів практично повністю вибувають російські банки. Обсяги синдикуваних кредитів у ці роки коливаються у межах 500–800 млн. дол. США щорічно. Частка українського ринку синдикуваного кредитування становила лише 0,01% від загальносвітового ринку. У 2015 р. відбулося певне збільшення обсягів наданих кредитів, але обсяг у 790 млн. дол. США був максимальний за останні роки. Основні кредити, як і протягом попереднього періоду, спрямовувалися у реальний сектор економіки і основними отримувачами були підприємства агропромислового сектору: ТОВ «СП «Нібулон», ТОВ «Кернел Групп», ПАТ «Миронівський хлібопродукт».

Якщо у цілому підсумувати галузевий розподіл синдикуваних кредитів в Україні (2010–2015 рр.), то частка окремих секторів буде такою: металургійна промисловість – 47%, харчова промисловість – 26%, енергетика – 11%, агропромисловий сектор – 10%, банківський сектор – 4%, інші галузі – 2%. У 2016 р. тільки одна українська компанія змогла залучити синдикуваний кредит – агропромислова група «Кернел». Кредит був спрямований на розширення виробничих потужностей для обробки зернових культур. Необхідно відзначити, що аграрний сектор країни останнім часом розвивається прискореними темпами і більшість інвесторів та кредиторів бачать у ньому найбільші перспективи в економіці країни.

У 2017 р. на тлі поліпшення прогнозів макроекономічних показників України кількість українських позичальників синдикуваних кредитів дещо збільшилася. У статті підписання знаходяться декілька угод із компаніями Ferrexpo (гірничо-видобувна промисловість) та «Зернопродукт МХП», що входить до агропромислового холдингу «Миронівський хлібопродукт». Кредиторами виступають банки ING Bank, Credite Agricole та ін. Водночас відбувається активне кредитування українських підприємств у секторі енергетики та агропромислового секторі з боку міжнародних фінансових організацій. У цілому необхідно відзначити, що для сучасних процесів синдикуваного кредитування в Україні, як і раніше, характерні низька диверсифікація і концентрація в експортних галузях країни.

Висновки. Підсумовуючи, можна сказати, що процес синдикуваного кредитування в Україні як інструмент залучення додаткового капіталу для фінансування підприємств ще не є розповсюдженим і до кінця сформованим явищем. Порівняно зі США та Європою, де процеси синдикуваного кредитування сформувалися вже десятки років тому, в Україні цей механізм фінансування поки що не отримав достатнього розвитку. Обсяги залучених коштів значно коливаються за досліджуваний період із різкими зростаннями та спадами залежно від зміни головних макроекономічних показників країни. Останніми роками українські підприємства отримують незначні валютні кредити від іноземних банків для виробничого та експортного фінансування, що має епізодичний характер. При цьому найбільш негативний вплив на сталий розвиток цього процесу мали світова фінансова криза 2008–2009 рр. та внутрішня політична та економічна ситуація на Сході України, що триває з 2014 р. Іншим фактором було зниження довіри до вітчизняних позичальників серед іноземних інвесторів після останньої фінансової кризи.

Ринок синдікованих кредитів в Україні представлений вузьким колом позичальників, що переважно представляють експортоорієнтовані галузі економіки. Кількість галузей, залучених у процесі синдікованого кредитування, є дуже низькою. Банківський сектор майже не отримує синдікованих кредитів протягом останніх років через накопичення великих обсягів неповернених кредитів та проблемної заборгованості. Останні п'ять років стали складним етапом розвитку синдікованого кредитування в Україні. Характерно, що обсяги залучених кредитів у цей

період не наблизилися до максимуму 2007 р., зменшуючись з 1,7 млрд. дол. США в 2010 р. до 790 млн. дол. США в 2015 р. Проте відмінною рисою цього етапу була практично відсутність частки комерційних банків у структурі позичальників. Ринок практично повністю перепрофілювався на фінансування реального сектору економіки. Запозичення проводилися переважно підприємствами чорної металургії та харчової промисловості. Таким чином, для України синдіковане кредитування є інноваційним продуктом для банків і корпоративних позичальників і потребує подальшого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Syndicated loans: a hybrid of relationship lending and publicly traded debt / Y. Altunbas, B. Gadanecz, A. Kara. New York: Palgrave Macmillan Studies in Banking and Financial Institution Series, 2006. 256 p.
2. Taylor A., Sansone A. The Handbook of Loan Syndications and Trading. New York: McGraw-Hill, 2006. 984 p.
3. Financial Cbonds Information. URL: www.loans.cbonds.com.
4. Global syndicated loans review / Thomson Reuters, 2015. URL: [http://share.thomsonreuters.com/general/PR/Loan-4Q15-\(E\).pdf](http://share.thomsonreuters.com/general/PR/Loan-4Q15-(E).pdf).
5. World Economic Journal. URL: http://world-economic.com/ru/articles_wej-350.html.
6. Валовий внутрішній продукт України. URL: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>.
7. Інвестиційний клімат в Україні. URL: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/economic-cooperation/invest-climat>.
8. Індекс інвестиційного клімату / Європейська бізнес-асоціація. URL: http://www.eba.com.ua/static/indices/iai/Index_28_Ukr_2015.pdf.
9. Інформаційне агентство Cbonds. URL: <http://ua.cbonds.info/>.
10. Какие отрасли Украины привлекательны для иностранных инвесторов. URL: <http://www.profi-forex.org/novosti-mira/novosti-sng/ukraine/entry1008285394.html>.
11. Офіційна статистика України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
12. Рейтинги организаторов синдицированных кредитов / Cbonds. URL: <http://loans.cbonds.info/rankings/>.

РЫНОК МЕЖДУНАРОДНЫХ СИНДИЦИРОВАННЫХ КРЕДИТОВ В УКРАИНЕ: АНАЛИЗ СТРУКТУРЫ И ДИНАМИКИ РАЗВИТИЯ

Аннотация. В статье проанализированы основные параметры развития рынка международного синдицированного кредитования в Украине за последние двадцать лет. Проведено исследование рынка по динамике его развития, по объемам привлеченных украинским рынком кредитных средств, по структуре основных заемщиков кредитных средств и структуре банков – организаторов синдицированных кредитов. Проведено сравнение развития украинского рынка синдицированного кредитования с развитием аналогичных рынков в странах СНГ. По основным критериям выделены основные пять этапов в развитии рынка синдицированного кредитования в Украине. Раскрыта зависимость между процессами синдицированного кредитования и темпами экономического роста в Украине.

Ключевые слова: банковский кредит, синдицированный заем, синдицированные кредиты в Украине, банки-организаторы.

THE MARKET OF INTERNATIONAL SYNDICATED LOANS IN UKRAINE: ANALYSIS OF THE STRUCTURE AND DYNAMICS OF DEVELOPMENT

Summary. The article analyzes the main parameters for the of the international syndicated loan market development in Ukraine over the past twenty years. The paper studies the dynamics of the market development, the volumes attracted by the Ukrainian market of credit funds, the structure of the main borrowers of credit funds and the structure of banks-organizers of syndicated loans. It also compares the development of the Ukrainian syndicated loan market with the development of similar markets in the CIS countries. According to the main criteria, the main five stages in the development of the syndicated loan market in Ukraine are identified. The article reveals the relationship between the processes of syndicated lending and the rate of economic growth in Ukraine.

Key words: bank loan, syndicated loan, syndicated loans in Ukraine, banks-organizers.